

NAGYVÁRAD

Előfizetési ár: Vidéken egy hora 50 lei.
Nagyváradon: egy hora 40 lei

Főszerkesztő: **HEGEDÜS NÁNDOR**
Felelős szerkesztő: **MARÓTI SÁNDOR**

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Károly herceg
(Szilágyi Dezső) utca 6

annak emberek, akiknek minden áll. Ha jól csinál az is baj. Semmit nem érdekel nála úgy, mint másnál. Gyakran lakok.

gy látszik: a nemzetek között is ilyen ilyen malőrös nemzetek. Ez a kezdet az idő szerint a magyaroknak. Akármint próbál: baj. Akárhová gyanus. Ha a legjobbat akarja: abban van valami hibát.

román impérium első idejében azzal álltak az itteni magyarságot, hogy nem áll. Nem tette le a hűségküvet a tiszt. A kar egy része: ime a bizonyosság, hogy magyarság rebélis a dinasztiaival szemben meg összeesküvő. Az idők közben voltak tovább. Trianon is megvolt és minia magyarjai azt mondták: meg kell a történelem ítélőszéke előtt és a római hódolatunkat letesszük a román trónjára. Soha romániai magyar királysértést nem is követett el. A hirdette régi felfogása alapján is, a király mindenek felett áll. A király szemben nincsen ellenvetése soha. A kongresszus tart: mindig a táviratot küld az uralkodónak, pedig a magyar időkben nem tette, mert nem volt szokás. De követi a magyarság az itteni szokásokat, ha arról van szó, hogy alattvalói hűségét dokumentálja. Most a trónörökös erdélyi túrája alkalmából is a magyarok minden városban apparátussal dokumentálták szeretetét a trón várományosával szemben. A herceget is megkapta ez a lojalitás rasszban úgy nyilatkozott, hogy igazságszereti a magyarokat és hogy a magyarság a dinasztiaival szemben minden tekintetben kifogástalanul viselkednek. Ki hitte volna azonban, hogy ebből is származik.

Pedig így van.

A Patria mai számában mérges cikket írtunk „A mi magyarjaink és a trón” címmel. Ez a cikk felsorolja, hogy a magyarok minden alkalmat megragadnak, hogy a trón iránti hűségüket dokumentálják. Olyan epésen citálja a Patria ezeket a lojalis demonstrációkat, mintha fájni látná. Hogy pedig semmi kétségünk ne legyen, hogy csakugyan az is vétkezes cselekedet a magyarság részéről, ha alattvalói hűségét mutatja be, — írja a Patria a következőket:

„A magyarok nagyon udvarolnak a dinasztiaának. A magyarok, akik a „nép” leírásában megcsontosodott arisztokrácia köré csoportosulnak, azt hiszik, hogy megnyerik a trónt a maguk érdekeiért és privilégiumaik védelmének. Kik is lehetnének a dinasztia hűségesebb védelmezői mint azok, akiknek az érdekei azoknak a monarchiák érdekeivel és akiknek érdekei a Korona mindenféle előjogainak megőrzésében és a feudális nemesség kiváltságainak fenntartásában kulminálnak.

Ne higgyék a magyarok, hogy az ő városaik titokban maradnak. Nagyon jól tudják, hogy a trón és a dinasztia iránti hűségük — amit majd minden alkalommal nyilvánítanak — csupán a reakciós szel-

lem érdek-támogatása, amely — fatális módon — minél korábban főt körülövez. A kolozsvári szöndes paloták magyarjai nem Románia királyát szeretik, hanem a királyt, aki — úgy vélik ők — „az Isten kegyelméből” és csakis az Isten kegyelméből való autokrácia ideálját képviseli. Az ő számukra Románia mintha nem is létezne.

A magyarok nem törekednek arra, hogy új hazájuk érdekeivel azonosítsák magukat, hanem maguknak speciális érdekeket alkotnak és azon iparkodnak, hogy a dinasztiaiban támogatójukra találjanak.

Játékuk azonban nagyon is átlátszó! Ezt írja a Patria.

Mig a szegény magyar tisztviselők a hűségüket nem tették le: lázadók és összeesküvők voltak. Most, hogy Trianon után a magyarság a dinasztia lojalis tisztelettel veszi körül: ez is gyanus, ez reakciós, hazaellenes törekvés. Abból, hogy a magyarok szeretik a királyt, a Patria azt következteti, hogy nem szeretik a hazát.

Avagy a Patria cikke nem is a magyaroknak, hanem a dinasztiaának akar kellemetlenkedni?

Erdély magyarsága kísérté utolsó útján Jósika Samut

Küldöttségek, külföldi államok képviselői a ravatalnál — A Magyar Párt utolsó búcsuja

Az erdélyi magyarság nagy halottját, a vasárnap elhunyt Jósika Samu bárót, évtizedek óta nem látott óriási részvét mellett temették tegnap délelőtt Kolozsvárott. A halott kívánsága szerint a temetés szertartásai lehettek ugyan egyszerűek, de az egész Erdélyből megnyilatkozott szeretet tizezrekre rugó impozáns kíséretet delejezt a koporsóhoz.

A kegyesrendiek templomában

A temetés részleteiről a Rador adja az itt következő tudósítást:

Reggel hét órakor szállították át Jósika Samu egyszerű koporsóját az unió utcai családi palotából a kegyesrendiek templomába. A gyászszertartás a templom előtt beláthatatlan gyászoló közönség jelenlétében tizenegy órakor vette kezdetét.

Rengeteg koszoru borította a gyászkocsi után felsorakozott virágkocsikat. Koszorukat küldtek:

Báró Jósika Rozália, Báró Bornemissza Tivadar, br Jósika Gábor, br Zeyk Józsefné, br Jósika Lajos, br Jósika János, br Jósika Agnes, Wesselényi Miklósné, családja és gyermekei, br Jósika Mária és férje Feilitsch Zsolt, gr. Bethlen Györgyné, br. Jósika Paula és férje, br Bánffy János, Ugron István, Bornemissza Elemérné, gr. Horváth Toldy Rudolfné, Csathó Kálmán és családja, gr. Bethlen Pál és neje, br Jósika Gábor, br Huszár Pálné, gr. Nemes Sarolta, Pesti Hazai Takp. Egyesület, Ernvei Károly, Kolozsvári Takp. és Hitelbank, Jósika-uradalom tisztikara, a Róm. Kath. Status, gr. Toldalagi László, br Bánffy Ernőné, gr. Eszterházy Kálmán, a Magyar Párt, br Jósika Sámuelné.

A ravatalnál

A ravatal körül, a gyászoló özvegyet a család férfitagjai vették körül. Mellette állottak: gróf Bethlen, br Bánffy, gr. Bánffy, br Rudnyánszky, gr. Nemes, gr. Béli, gr. Teleky, a Bornemissza-család, Ugron István, a Magyar Párt képviselője a báró Huszár és Pálffy családok mély gyászban. Megjelent a temetésen Petala tábornok és hadsegéde, mögöttük az erdélyi magyar kulturintézmények, jótékonyági testületek, bankok képviselői, a Magyar Párt intéző-bizottságának s választmányának tag-

jai, az Emke, az Erdélyi Muzeumegyesület, Uri Kaszinó, Kolozsvári Kaszinó, Vöröskereszt, Mária Valéria és Szt. Antal árvaház, Növendő-Egylet, Iparos-egylet, Dávid Ferenc egyesület, Színészegyesület, az Erdélyi Ujságírószervezet, Eke, Erdélyi Gazdasági Egyesület, Kolozsvári Takarékos és Hitelbank, Oltár-Egyesület stb. egyesületek küldöttségei.

A külföldi államok képviselői közül ott látható Eichorn magyar, Goodvin angol konzulok; ott volt Ferenc József unitárius püspök, dr. Kirchknopf, dr. Kecskeméti István, dr. Balázs András, Tréfán Leonárd, Betegh Miklós, dr. Bélyi Kálmán, Nemes Ferenc, Merza Gyula, Szegfi Géza, Szádeczky Gyula, Papp József nyugalmazott főispán, Peille Róbert, a hóstadti földműves egyesület küldöttsége.

Tizenegy órakor megkondultak a hangok. Hirschler József vezetésével megjelent a gyászszertartást végző papság. Komor csöndben hangzik fel a Circumdederunt.

Grandpierre búcsuja a Magyar Párt nevében

A beszentelés után kezdődött a gyászmise, melynek végeztével Macskássy Pál lépett a ravatalhoz, akit az elhunyt Jósika báróhoz meleg barátság szálai fűztek. Az erdélyi római katolikus státus nevében búcsuzott.

— Elkövettél minden lehetőt, — mondotta mélyen meghatódott hangon — anyaszentegyházunk javára. A templomunk fölépítése és fenntartása mind a te neveddel van kapcsolatban. Áldásos sikereid egyházmegyénk történetében lesznek megörökítve. Feledhetetlen emléked élni fog emlékezetünkben! Isten veled!

A Magyar Párt nevében Grandpierre Emil tartott mély hatást kiváltó és magas szárnyalású gyászbeszédet.

— Dolgos, egyszerű emberekre, az elmulás a földi lét teljes befejezése — kezdte Grandpierre. — Nem mintha emléküket az elhunytaknak végleg elmúlva. A nagy, az erős, az alkotó egyéniségek elmulása a földi élettel való kapcsolatban is helyzetváltozás. Erejük hatása mindig él, alakjuk belép a történelembe és ott ragyog tovább.

Jósika Samu alakja a történelemben lépett örök dicsőségben. Ezerszer áldott emléket nemcsak családjá, hanem a romániai magyar nemzeti kisebbség is megérzi. Hogy mit tett Jósika Samu, hogyan dolgozott, nem szükséges felsorolni, be van mindez vésve mélyen e lelkekbe. Legnagyobb tette a Magyar Párt megalakítása és az erdélyi magyar kisebbség egységének megteremtése.

Most bucsuzom tőle ragaszkodással, hódolattal, szeretve tisztelt elnöküktől és kifejezést adunk annak az egyetlen bánatunknak, mely még szorosabb egységbe forraszt össze bennünket e percben és azt a megdönthetetlen fogadalmat tesszük, hogy példáját mindenkor követni fogjuk és dolgozni fogunk az ő szellemében. Ugy legyen! Isten veled!

Megindul a gyászmenet

A gyászszertartás végeztével az elhunyt hű emberei vállukra vették a nehéz ércokorsót s a templom előtt álló gyászkocsira vitték. A templomtól a temető bejáratáig terjedő útvonalon a magyar iskolák és árvaházak növendékei és a különböző jótékony egyesületek álltak sorfalat. A temető bejáratánál leemelték a koporsót s a családi kriptáig vitték. Ott az elhunyt szolgaszemélyzete várta a halottas menetet s ők helyezték a koporsót a kriptába, ahova a gyászoló család tagjai is követtek a halottat. Ujabb beszentelés után a koporsót lebocsájtották a kriptá üresége s egy négyszögletű, hatalmas márványlappal lezárták.

Ezután a gyászoló család tagjai kivonultak a sírboltból. A temetői szertartás alatt a kolozsvári ipartestület dalárdája énekelt gyászdalokat.

Kinek és mikor van munkaszünete?

Tempelean Dzsó alispánhoz, vasárnapi számunkban írott nyílt levelünkre, melyben a gazdaközönsséggel megtartandó ünnepi munkaszünetek precízírozását kértük, az alispán a következő felvilágosítást adta:

— Parédy György nyílt levele a törvény szellemében van írva és a törvényes álláspontnak a vármegye érvényt fog szerezni. A prefektus urnak részletes jelentést tesz a nyílt levél alapján és szellemében és ebben a tárgyban a prefektus urhoz értekezletre hívjuk a csendőz-származéparancsnok urakat is. Ezen az értekezleten minden felhozott sérelmet megvitátunk és az ott hozott határozatok, melyek a törvények alapján fognak meghozatni, megayugvást fognak nyújtani Bihervármegye gazdaközönsségének és általában a földmíveléssel foglalkozó népeknek.

Az alispán válasza megayugtató, annál is inkább, mert kijelentette még, hogy a határozatokat a lapok útján nyilvánosságra hozzák. A magunk részéről a legnagyobb figyelemmel leszünk ezantul is a megye sérelmeire és bajaira és félretéve minden gátló szempontot, nyilvánosságra hozunk minden panaszt, mert csak egyetlen gondolat kell vezérelve legyen a megyei közigazgatásnak: a megelégedettség megszilárdítása a nép között a szorgalmas munka biztosítása érdekében. Munkatársunk ezantul is ki fog járni a falvakba, közelebbről ismét utnak indul és személyes tapasztalatai alapján fog beszámolni a közigazgatás tevékenységéről és mindenről, ami kilengés, ami a népet közelebről érdekli és mindenről, a fenti vezér-elvet a kivitelben akadályozza.

* Vásznak, Schiffonok, Ingzefirek, kretonok bevásárlásainál győződjön meg, hogy a Körösparti Áruház árai utolérhetetlen olcsók.

Megszavarták a király tizmilliós civilistáját

A szenátusban elparentálták Jósika Samu bárót

Bakarestből jelsenti tudósítónk, hogy a kamara tegnapi ülésén elszáuk

Jacobescu képviselő ismertette a tanítói kar szomorú helyzetét. Utána

Dan Sever akar interpellálni folytonos vita közepette, azonban a többség nem engedi szóhoz jutni.

Ezután áttérnek az árdragítás elleni törvényjavaslat tárgyalására, amit néhány hozzászólás után szavazat alá hozsát az elnök és a törvényjavaslatot 114 szóval 8 ellenében megszavazza a kamara.

Szünet után a király és a trónörökös felemelt civilistáját terjesztették be.

A javaslat a király civilistáját évi tizmillió leiben állapították meg, mely összegből hétszázezer lei aranyvalutában fizetendő. Károly trónörökös civilistája évi kétmillió lei, amelyből százötvenezer lei szintén aranyvalutában fizetendő. A kamara a javaslatot egyhangulag elfogadja.

A kamara ülése késő este ért véget.

A szenátus ülésén elnök a megnyitást után kegyeletos szavakkal parentálja el Jósika Samu bárót, Csikszereda szenátorát. Jósika Samu báró szenátori székét megürültnek deklarálja és annak újbóli betöltése céljából elfogják rendelni a választásokat.

Mosoiu Aurél a tanítók szomorú helyzetét ismerteti, amely interpellációkra Asghiescu miniszter ad választ.

A NAC tenniszjátékosainak sorozatos győzelme Szatmáron

Június 2. és 3-án rendezte meg a Sz. S. E. Szatmáron a kerületi tenniszversenyt, melyen az összes első díjakat a Nagyvárad Atlétikai Club által kiküldött tennisszezők nyerték meg. A NAC részéről Máthé Andor, dr Masznyik Elemérné, Masznyik Elemér dr, Bleyer Sándor, Herskovits Imre. Az Egyetértés részéről Kálmán Györgyné vettek részt Nagyváradról. Ezekkívül megjelentek a versenyen Nagykároly, Nagybánya legjobbjai is. A verseny rendezése kifogástalan volt. A versenyeket nagy, elékelő közönség nézte végig.

A női egyes verseny meglepetéssel végződött, amennyiben a favorit Kálmánát biztosan verte le dr Masznyikné (NAC) a döntőben. Dr Masznyikné — ki 3 éve játszik tenniszt — gyönyörűen passzrozott labdáival nyerte el a bajnokságot és szép játékát a közönség nagy tapsal jutalmazta.

A férfi egyes versenyben a szatmáriak is reménykedtek, hogy hátha sikerül Máthét megverni, azonban Máthé (NAC) igen könnyen verte le Terek Lajos Váradon is ismert kiváló tennisz-játékost a döntőben. Máthénak a szorgalmas tréning által oly biztosak a servicei és visszaütései, hogy nagyobb országos versenyen is komoly ellenfél.

Férfi párosban Máthé—Bleyer pár szintén fölényes győzelmet aratott Terek—Miklós pár fölött.

A szövetség díját a NAC nyerte el 125 ponttal.

Részletes eredmény. Női egyes (ker. bajnoki): 1. Máthé (NAC) 6:2, 6:3. 2. Terek Sz. S. E. 3. Miklós Sz. S. E.

Női egyes: 1. Dr Masznyikné (NAC) 6:1, 6:4. 2. Kálmáné (Egyetértés). 3. Plaskuj. (Sz. S. E.)

Vegyes páros: 1. Máthé—Kálmáné 6:2, 6:4. 2. Terek—Paskuly. 3. Bleyer—dr Masznyikné.

Férfi páros: 1. Máthé—Bleyer (NAC) 6:3, 6:4. 2. Terek—Miklós.

A Nagyvárad Atlétikai Club a győzte-

sek tiszteletére a jövő héten klubversenyt rendez, felkéri tagjait minél számosságú vételre.

A NAC augusztus 21—25 közt országos tennisz-versenyt, amelyre zések már bejelenthetők.

Április 1-től kapják a tisztviselők az új drágasági segélyt

Megérkezett a kiutaló rendele

Tegnap érkezett meg a megyei tanácsra az a belügyminiszteri rendele, amely a tisztviselők fizetését rendeli. mány 500 millió lelt utalt ki a tisztviselők nyomorának enyhítésére. De még a nyomor enyhítésére sem elég ez az összeg, egyre vajudó tisztviselő kérdésben ezalában nem hoz megoldást.

Az ujonnan kiutalandó összeg meztésemelés, hanem egyszerű drágaságigély, amelyet április 1-től visszamenőleg június 1-én esedékes fizetéssel együtalnak ki.

Ebből természetesen levonja a köztaraz adót, amely 4000 leies havi fizetéséaz 4 százalék és ezen felül 8 százalék.

Az új drágasági segélyt a köztaraz arányban osztják ki: Az új drágaságigélyt az alapfizetés után számírtják, fasztaály szerint:

		Alepfizetés után a hav
Prefektus	2400 lei	1900 lei
VI. fizetési o. 1.	1150 "	900 "
VI. " 2.	1050 "	800 "
VI. " 3.	950 "	700 "
VII. " 1.	850 "	650 "
VII. " 3.	750 "	600 "
VIII. " 1.	700 "	550 "
VIII. " 2.	650 "	500 "
IX. " 1.	550 "	450 "
IX. " 2.	500 "	400 "
X. " 1.	450 "	350 "
gépíróknk	200 "	150 "
sciförök	350 "	250 "
szolgák	200 lei	150 lei

Az új drágasági segélyek kifizetése már meg is kezdik az adóhivatalok.

Tavaszi divatszövet-ujdonságaim megérkeztek

Schwarz Lajos
urú szabó
Str. Postei (Uri-utca)

Tavaszi ujdonságok

creppek, delainok, grenadirok, liberlegolesobban beszerezhető

WITRAELNÉ

Avram Iancu (Kossuth Lajos-utca)
1 méter prima mosó woál . . 45 L

6 üléses

személy autók

a legolcsóbban bérelhető minden irányban.

ANDRISKA ÉS ROSENBAUM autó-garage

Str. Calvin (Bitoók Zeigmond-u.) 10
Ugyanott autó és kerékpár gumm. olcsón kapható. — Telefon 309. sz

Uri fehérmű

angol francia különleges anyagból
méret szerint készü

Hollós

uridivat üzletébe

Telefon 10-45. — Szállit varrható

23. május 6.

Rákosszentmihályi gyilkos sógorának vallomása

A budapesti rendőrség tegnap hallgatott a Budapestre hozott Ditrói Pus-
kásról szegedi műszerüzemi tisztvi-
s. Molnár-Tóthnak, a rákosszent-
mihályi gyilkosnak sógora. A gyilkos só-
gora terhelő vallomást tett. Elmond-
ta, hogy Tóth megkérte, hogy detektiv-
módon ki a Lachmann-villába és ott
keressék az eltűnt Lachmann utat.
szükséges választ megkapta, sze-
mondta Lachmannéknak, hogy
keressék az öreg Tóth utasítására
keressék az öreg Lachmannét és végig
keressék az utcán, mintha a rendőrségre
keressék az utcáson — ugymond — elő-
keressék Tóth, engem mellbe lökött és az
enyémét magával vitte Rákosszentmihályi-
utcai

néhány nap múlva Ditrói Puskás a
Lachmann-villában megkérdezte Köves-
nény hova tették az öreg Lachmann-
nény nyíltan bevallotta, hogy ő
keressék. Ezenkívül Tóth revol-
verrel többször rálőtt Lachmannra és
holttestet együtt temették el az is-
t. Ditrói Lachmannéval egy bank-
kocsin, miközben a rendőrség
keressék őket. Decemberben kiszaba-
zórtónból Ditrói és érdeklődött
Lachmanné után, mire azt a vá-
lpta, hogy az öregasszony fiával
isten van. Ditróit vallomása után
keresték, mert az a gyanu, hogy a
lakásokon kívül még több súlyos bün-
theli az ő lelkét is.
Után egy somogy megyei asszony
keresték a rendőrségen és elmondta
Lachmann-család múltját. Lachmanné
megyei leány, Kövesné törvényte-
rmeke Lachmanné. A meggyil-
kó Gyula szintén törvénytelen
keresték.

Pteancu nyilatkozata a felekezeti iskolákról

Uj Kelet munkatársa tegnap
beszélgetést folytatott dr. Pte-
ándor közoktatási felügyelővel, aki
nyilatkozott:
Még 1921-ben jelent meg 63826. szám alatt
rendelet, mely minden tanult vagy a saját te-
delet, vagy pedig az állam iskolájába utal. Ezt a
let mi annak idején 26169—1922. szám alatt
az iskolafentartó felekezetek hivatalos kép-
vel, azonban nem akartuk átmenet nélkül
ajtani a rendelkezést, melynek nem is volt
as a felekezetek oktatás ellen irányuló célja.
is tekintettünk a szövegben vett végrehaj-
és a következő végrehajtási utasítást ad-
1922.

26169—1922. számú rendelet értelmezése cél-
közöljük, hogy a felekezeti iskolákba semmifé-
se engedjük meg olyan más felekezeti tanu-
vételt, akik az előző tanévben nem voltak
elő felekezeti iskolának rendes látogató ta-
lós.

vallás- és közoktatásügyi minisztérium el-
adott kiadott rendelet végrehajtásától azokkal a
lakásokkal szemben, akik tanulmányaikat nem a sa-
lekezeti iskolájában kezdték meg, mert
keresték megengedjük, hogy az új tanévben tovább
keresték ugyanott tanulmányaikat.

Uj, 1922. szeptember 23-án.
atei s. k. Alexandru Pteancu s. k.
ddig szól a még 1922 szeptemberében kiadott
összes illetékes iskolafentartó hatóságokkal
rendelet, amely ma is teljes egészében ér-
ven van.

Nem volt tehát szükség semmiféle egyház-
közbenjárásra, mert a 6050-ös számú rendelet
megismétlése az 1921. évi miniszteri rendelet-
melynek végrehajtására a fenti utasításunk
szól. E rendelkezés értelmében az első és eset-

leg második osztályra nézve feltétlenül végrehaj-
tuk a rendelkezést; ebben az irányban felesleges
ábrándokat szólni, mert itt elvről van szó. Zsidó
diákok tehát csak zsidó, vagy állami középiskolák
első osztályába iratkozhatnak be, viszont a többi
osztályokba felvehetik a felekezeti iskolák más val-
lása, már azelőtt is ott járt tanulóikat.

Ott, ahol nincs állami vagy saját felekezeti
által fenntartott iskola, ott esetenként és egyéne-
ként a főigazgatóság eláll a rendelet végrehajtásá-
tól, hiszen mi nem akarunk nehézségeket támaszta-
ni, vagy ártani, de viszont érvényesíteni kívánjuk
azt az alapvető felfogásunkat, hogy felekezetek csak

a hozzájuk tartozó növendékek számára tartassák
iskoláikat. Ami az új zsidó iskolák felállítását illeti,
ennek akadályát nincsen, a fontos, hogy a törvény-
ben előírt feltételeknek megfeleljenek. A kérvényben
fel kell tüntetni és igazolni, hogy hány növendék
számítanak, megvan-e a megfelelő épületük, rend-
kezésre áll-e a szükséges tanári kar stb.

Végül a magánvizsgák kérdésének olyan irány-
szabályozására kaptunk ígéretet, illetve interve-
nciót, hogy a zsidó iskolákhoz tartozó tanulók azo-
nak tanrendje szerint tehetnének a zsidó iskolák
tanári karának bevonásával magánvizsgát.

Ismét Németország teljes lefegyverzését követelik

A berlini kormány a Vatikánhoz

Párisi jelentések szerint a szövetsé-
ges kormányok ismét Németország teljes
lefegyverzésének tervével foglalkoznak.
Az angol kormány a nagykövetség taná-
csában váratlanul felvetette Németország
katonai leszerelésének kérdését. Ezzel
szemben Németország azon fáradozik,
hogy a vatikánt beavatkozással bírja a
Rajna-vidéki francia politikával szemben.
A német kormány hangsúlyozza, hogy a
Rajna-vidék elszakításával (Pordország
hisztia protestáns állam lenne, aminek kö-
vetkeztében egész Németországban rend-
kívül csökkenne a katolikusok befolyása.

Cuno birodalmi kancellár fogadta a
birodalmi gyűlés pártvezetőit. A tanácsko-
zás során megállapítást nyert, hogy az új
jóvátételi jegyzékre nézve a pártvezérek
felfogása megegyezik a kormányéval.

A törvényszék vitatja meg a lakástörvény rendelkezéseit

Az új lakbérleti törvény nagy hibája, hogy sok
helyütt homályos rendelkezéseket tartalmaz. Ro-
mánia ugyiszólván minden városának törvényszéke,
a félreértések elkerülése végett, most teljes ülés-
ben vitatja meg az új lakbérleti törvény paragra-
fusait. Az egész lakbérleti törvény főtengelye az a
kérdés, hogy: mikor és milyen esetekben rend-
elkeztetik a háztulajdonos teljes szabadsággal a la-
kása felett?

A háztulajdonosoknak a következő esetekben
van joguk a lakásokkal teljes szabadsággal rend-
kezni: Ha olyan bérlelőjük van, aki két lakással ren-
delkezik. Ezeknek lakbérleti szerződését a törvény
csak hat hónappal hosszabbíthatja meg. A háztulaj-
donosnak joga van a bérlelőt az egyik lakásból ki-
lakoltatni és ez esetben szabadon rendelkezik az
ilyformán megüresedett lakással.

A ki nem lakoltathatás kedvezményében része-
sülő személyek: köztisztviselők, tanárok, művé-
szek, újságírók stb., abban az esetben lakoltathatók
ki, ha 1920. április 23-ika után olyan ingatlant ad-
tak el, amelyben lakhattak volna.

Szabad rendelkezési joga van a háziurnak olyan
lakások felett, amelyek közös megegyezés folytán
válnak üressé. A feltétel azonban az, hogy a me-
gegyezés reális legyen. Megtörténhetik, hogy egy
kereskedőt kiutasítanak Románia területéről. A ház-
tulajdonos, hogy a megüresedő lakás felett a sza-
bad rendelkezés jogát biztosítja, fiktív megállapo-
dást köt a távozó lakóval, melynek értelmében a
lakó kölcsönös megegyezés alapján hagyja el a he-
lyiségeket. Ez a megállapodás semmis, miután az
illető lakónak minden körülmények között távoz-
nia kell a lakásból. Ebben az esetben a lakás felett
a lakáshivatal rendelkezik.

Az új lakbérleti törvény tizenkettedik szakasza
a vis major esetét is lefekteti, mint olyan okot,
amelynek révén szabadon váló lakások felett a ren-
delkezés joga a háztulajdonost illeti.

Például a temesvári törvényszék teljes ülése
megállapította, hogy a tisztviselőknek más városba
történő áthelyezése nem képezi vis major esetét,
ebben az esetben nem a háztulajdonost illeti a lakás
feletti rendelkezési jog. Nem lehet vis majornak
minősíteni a bíróság által megtörtént kilakoltatást
sem. Mindkét esetben az így megüresedett laká-

Münchenben nagy megütközést kel-
tett, hogy Machans karmester, akit a dél-
németországi összeesküvésben való rész-
vétel miatt tartottak fogságban; ma a cel-
lájában felakasztotta magát. A vizs-
gálat megállapította, hogy Bajorországot
elakarták szakítani Németországtól és
francia védnökség alatt egyesíteni akarták
Ausztriával.

Londonból jelenti a Reuter-ügynök-
ség: Curzon fogadta Zimmermann osztrák
főmegbízottat. Zimmermann a Reuter-
ügynökségnek kijelentette, hogy Ausztria
újjaépítése rendkívül jelentős esemény és
egyike a legújabb európai történelem leg-
biztatóbb tényeinek. Ausztria helyzete az
utóbbi tíz hónap óta teljesen átalakult és
lakossága új élettel, új reményekkel dol-
gozik.

sokkal továbbra is a lakáshivatal rendelkezik.

Hogy tulajdonképpen mi a vis major esete, ar-
ra nézve a teljes ülés nem hozott végleges dön-
tést, hanem ezt az egyes bírónak esetről-esetre
való megbírálására bízta. Kimondotta azt is a tel-
les ülés, hogy a háztulajdonos — tekintet nélkül
szabad rendelkezési jogára — köteles az összes
megüresedő lakásokat a lakáshivatalnál bejelenteni,
mely bizottság után megállapítja, vajon azon
esetek egyike forog-e fenn, amikor a háztulajdonos
tényleg szabadon rendelkezhetik a lakással, vagy
sem? Ha igen, úgy a lakáshivatal kifüggesztés ut-
lán értesíti a közönséget, hogy a lakás felett a ház-
tulajdonos bir diszponálási joggal, egyben felszólítja
a lakáskeresőket, hogy közvetlenül a háziurnál lép-
jenek érintkezésbe. Erre azért van szükség, mert
különben a háztulajdonosok esetleg az összes meg-
üresedő lakások felett rendelkeznének, még abban
az esetben is, ha azoknak bérbeadása a lakáshivatal
hatáskörébe tartozik.

Hirek az Érmellékről

(Érmelléki tudósítónktól.) A hosszú idő óta ke-
szülődő érmihályfalvai Torna Club e hó 3-án, vasár-
nap tartotta első football mérkőzését az idei sze-
zonban. A legnagyobb érdeklődéssel ment ki a
sportkedvelő közönség, hogy az Érmellék legna-
gyobb sportegyesületének lássa az erejét, melyről
oly sok kétes hír volt már forgalomban. A csapat
a játék, az eredmény meglepő volt, a jó hírű szat-
mári „Barcochba” csapatával szemben. A mihály-
falvalak olyan nagyszerű játékokat produkáltak, hogy
feledhetetlen csatát szereztek ezzel a szatmári
csapatnak. A mihályfalvai csapatból a legnagyobb
dicséret illeti meg Zrinyi, Feldmann, Grosz és
Klein játékosokat. Nagyon szépen megállták helyü-
ket a szatmáriak is, de minden erőfeszítésük hiába-
valónak bizonyult. Az eredmény 1:0 volt a mihály-
falvalak javára. Kár, hogy a közönség nem méltá-
nyolja a sportélet fellendüléséért oly lelkiismerete-
sen dolgozó egyesület munkáját és nem látogatván
elég a mérkőzéseket, bizony súlyos válság elé
állítja az egyesület létfenntartását is.

Nagy amerikai kivándorlási láz ütötte fel fejét
az egész Érmelléken. Soha nem tapasztalt gyors-
sággal futkároznak az emberek, férfiak, lányok ut-

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

* Legujabb koverkottok, kamgarn szövetek és ruhavásznak megérkeztek Schneier és Mihely Rákóczi-ut 10.

* Finom uri szabóság legujabb külföldi divat után. Eredeti angol szövetek kintára. Hackmayer uri-szabó Kossuth-utca 2. szám.

* A világhírű Dreher-Haggenmacher világos és dupla maláta sörök ismét kapottak.

* Legujabb angol Berbelinek és nyári ösvet-ujdonságok megérkeztek. Schneier és Mihely Rákóczi-ut 10. szám.

* Képjavitó műterem. Elfogad megtrást szinehagyott, sérült, hibás olajfestmények, akvarellek, pasztelek, családi képek művészi kijavítására, átszínezésére, újafestésére. Olcsó díjazás. Eredeti festmények. Művészi másodpéldányok megrendelhetők. Hibátlan nagyméretű képnyomatokat magas árral átvesz. Megbízott: Lányi, Kórház-utca 47.

* Szabók és kereskedőknek különösen fontos érdekük meggyőződnie arról, hogy SÉKELY Kossuth-utca 5. szám alatti posztóáruház olcsó engross árai szövetek, és belésárukban, a legkisebb vételnél tetemes megtakarítást jelent.

* Ruhavászon, lüster, tenniss és nyári öltönyt szövet különlegességek legolcsóbban SÉKELY posztóáruházában Str. Jancu (Kossuth-utca) 5. szám szerezhetők be. Fenti cég belésárukban szintén elismert specialista.

* Divat-jumperek Darvasnál.

* Tündérszép lesz a Bráway Najád című. Mindenütt kapható.

* Feltűnést kelt a Körösparti Áruházba érkezett rengeteg mennyiségű nyári ruhák, melyeket a cég rendkívül olcsó árakon bocsájt eladásra. Tisztviselőknek árkedvezmény.

SZÍNHÁZ

HETI MŰSOR:

Szombat: Bucsukeringő, Kolbay Ildikó, a kolozsvári Magyar Színház tagjának vendégszereplésével, bérleten kívül rendes helyárakkal.

Csütörtök: Hol a férjem, ujdonság, először A) bérlet 115. szám.

Péntek: Hol a férjem, ujdonság másodszor, B) bérlet 116. szám.

Szombat d. u.: Lányom hozománya 500 millió, mérsékelt helyárakkal.

Szombat este: Levendula, operettujdonság, először, bérleten kívül.

Vasárnap d. u.: Élj királynője, mérsékelt helyárakkal.

Vasárnap este: Levendula, operettujdonság, másodszor, bérleten kívül.

Hétfő: Levendula, operettujdonság, harmadszor, bérlet 117. szám.

A hét összes előadására már meg lehet váltani egyeket a színház pénztáránál vasárnap reggel kezdve.

— Kolbay Ildikó vendégszereplésével. A kolozsvári Magyar színház primadonnája, Kolbay Ildikó szerdán este a Bajadér címszerepében mutatkozik be vendégként a nagyváradi közönségnek. A kiváló énekesnő, aki most kapott meghívást mint operatársnő a budapesti Városi színházhoz, a Bajadér, mint legjobb szerepével kezdi meg vendégszereplését. Ugyanezen estén lép fel először betegsége miatt Pintér Böske is, a színház szubrettprimadonnája egyik legjobb szerepében, Mariettában. A többi vezető szerepet Tolnai, Gróf Laci, Kiss Gyula, Pényai és Stoll játsszák. A táncokban pedig Pattantyus Manó és Horváth Marietta fognak extellálni.

— Hol a férjem? Félix G. nagyszerű bohózatát mutatja be a színház drámai együttese Elek kiváló rendezésében. A mulatságos és öt-

LEGUJABB

Bethlen a külföldi kölcsönről és Hegedüs tömeghipnózisáról Magyarország nem állhat talpra a maga erejéből

Budapestről jelentik: A nemzetgyűlésen Scitovszky Béla elnök kegyeletesen elparentálta Jósika Samu bárót és Miklós Ödönt.

A felszólalást Bethlen kezdte azzal, hogy ne várjon tőle a Ház ma politikai beszédet. A külföldre pénzügyi, közgazdasági okokból mentek ki, hogy a trianoni szerződéssel a magyar állam tulajdonára, vagyonára, jövedelmeire kirótt zálogjogok felfüggesztését kérjék a reparációs komissziótól. Azért mentek ki, hogy a kérésüket a jóvátételi bizottságnak megindokolják s teljesítésére a nagyhatalmak hozzájárulását kieszközöljék.

— Nem hogy kerestük volna a politikát, — mondotta a miniszterelnök, — hanem minden politikumot igyekeztünk kizárni.

Az országban olyan hangok hallatszottak, hogy Magyarországnak nincs szüksége külföldi kölcsönre, saját erejéből képes pénzügyeit, közgazdasági életét rekonstruálni. Utal arra, hogy négy éven keresztül ezen az úton járt Magyarország, mely minden áldozatot meghozott. Addig hiába mentünk volna külföldre, amíg a pénzügyi helyzet reorganizálására itthon a magunk erejéből mindent meg nem kíséreltünk.

— A külföldi lépés megtétele akkor vált időszerevé, amikor a kormány kijátszotta az utolsó kártyáját is.

— Tavaly ősszel, — ismertette Beth-

len a helyzetet, — felállítottuk a Deviza-központot, hogy segítségével kiemeljük a nehéz helyzetből az ország pénzügyeit. Hat hónapig sikerült a koronát 0.22 körül tartani, mely egyszerre lehetetlenné vált.

— A korona zuhanása után a kormány utolsó útkártyáját is kiadta kezéből. A korona stabilizálása lehetetlenné vált. Félős volt, hogy az ország katasztrofába jut, ha külföldi segítséget nem vesz igénybe. Ez tette időszerevé a kérdést, nem volt szabad várni egy percet sem. Megelőzőleg a kormány minden belső eszközök igénybe vett, hogy az ország a maga erejéből szanalja a pénzügyi helyzetet. Legutóbb két pénzügyminiszter két különféle eszközzel próbálkozott, hogy stabilizálja a koronát.

Hegedüs a vagyonváltással igyekezett eléje kerülni a korona zuhanásának, bizonyos fizikai eszközökre, tömeghipnózisra alapozta a sikert. Nagy zsenialitással megkezdte koncepciójának kivitelét. Két körülményre azonban nem számított. Az egyik a magyar kereskedelmi mérleg súlyos passzivitása, a másik pedig az, hogy a tömeghipnózis előbb megszűnt, mielőtt még az államháztartás mérlege egyensúlyba kerülhetett volna. Pszichológiai eszközök figyelmen kívül hagyásával, reális eszközökkel próbálkozott Kállay, aki a bevételek emelésével, a kiadások csökkentésével óhajtott célt érni.

Azonban ez sem sikerült.

már csak ma, a 6 és 9 órás előadásokon látható a Dorian Filmszínházban.

— Az Apollóban az északi sark borzalmait látványos filmen kívül fellépnek az excentrikus akrobaták: Georgis junior and Médy művészi előadásukkal. A két excentrikus pártját ritkító ügyességgel végzi bámulatos mutatványait. A hét órási előadáson is fellépnek.

Tőzsdei Jelentések

Zürich, június 5. Nyitás. Berlin 00.075, Newyork 554, London 2563. Páris 3555, Milánó 2552 fél, Prága 1660, Budapest 0.10 egynegyed.

Bukarest, június 5. Zárlat: Valuták: Páris 1230, London 895, Newyork 192, Róma 905, Zürich 35 egynegyed, Prága 560, Bécs 26 fél, Berlin 2650, Budapest 425.

Valuták: Márka 40, font 890, frank 1320, svájci 3450, lira 900, dinár 205, dollár 193, osztrák 29, magyar 425, szokol 600.

Budapest, június 5. A Devizaközpont hivatalos árfolyamai: Font 24.390—24.990, frank 343—353, márka 950—1050, Amsterdam 2063—2163, London 24.370—24.970, Berlin 900—940, Milánó 243—253, Páris 338—348, Belgrád 6550—6750, Newyork 5265—5415, Varsó 930—1020. A többi kurzusok változatlanok.

Zürich, június 5. Zárlat: Berlin 00.088, Amsterdam 273, Newyork 554 egy-negyed, London 2563, Páris 3560, Milánó 2555, Prága 1659, Budapest 0.10 egy-negyed, Belgrád 690, Varsó 00.98, Bécs 0.0078 egy-nyelcad.

A budapesti értékpapírpiacl záratai: Magy. H. 48.000, Osztr. H. 16.000. Angol: Magy. 8800, Leszám. 8275, Agrár. 7000, Magy.-Olasz 4700, Hazaib. 20.000, Salgó 109.000, Rima 29.500, Köuti 96.000, Délv. 17.750, Allamv. 99.000, Hermes 5300, Ingatlanb. 37.000, Forgalmib. 5900, Ker. Bank

MOZI

— Az Atlancban Fodor Aranka a nagy műsor keretében lép fel a következő műsorral: Tosti: Good by. Saint Saens: Szerelmi ária a Sámson és Delilából. Betzet: Pastorale fravendul. Domizetti: Borz dal a Lucrétia Borgiaiból.

— „Afrika rejtelmek” Dorian Filmszínház. A fehérek kis csapata, akik önfeledő küzdelemmel akadályozzák meg az összes benszültök fellázadását, a második részben újabb, egyre izgalmasabb kalandokat élnek át. A második rész, — mely önálló egész alkot, minthogy bevezetésül az első rész tartalmát vetítik, —

84.000, Bosnyák Agrár 6900, M.Ált. Tak. 14.000, Hazai Tak. 13.500, Borsod-Miskolci 22.000, Concordia 13.200, Első Bpesti gőzmű 6050, Gizella 10.800, Hungária 26.250, Beocsini 148.000, Eszt.-Szász. 79.000, Felsőm. kohó 114.000, Drasche 47.200, Magnezit 280.000, Kőszén 373.000, Urikány 203.000, Adria 94.000, Atlantica 17.000, Levante 149.000, Tröszt 24.000, Csáky 14.000, Fegyver 240.000, Ganz-D. 2.400.000, Ganz-Vill. 290.000, Lang 44.000, Lipták 5900, Schlick 33.000, Osztr. Légsz. 74.000, Baróti 15.300, Izzólámpa 105.500.

Guttmann 49500, Klotild 19500, Cukor 480000, Östermelő 60000, Gummigyár 36250, Magy. Vasut 44500, M. Vás. petr. 13000, Nasici 250.000, Orsz. fa 63000, Olaj 22000, Szlavoniai fa 14000, Teudloff 19000, Egyes. Fa 3050, Wörner 8650, Lignum 13500, Zabolai 31000, Egyes. Takp. 10000, Papir 12000, Boni 20250, Malomsoky 4450, Rézbányai 11750, Földhitel 48000, Merkur 3800, Merkurfa 2600, Viktória 37500, Ocean 17700, Pálfalvi 20000, Koburg 14500, Globusz 8400, Danica 22250, Győrfi 17750, Flóra 32000, Borsodi szén 45500, Műtrágya 80000, Karton 38500, Mezőgazdasági 1350.

SPORT

Világrészek harca az olimpiászokért

Amerika kapta az 1923. évi olimpiászt. — Afrikában is lesz olimpiász

— Budapesti tudósítónktól —

Németország kivételével a világ valamennyi sportban számottevő országa elküldte képviselőjét a római kapitóliumban folyó tanácskozásokra. Magyarország nevében gróf Andrássy Géza és Muzsa Gyula ment Rómába azzal a határozott céllal, hogy az 1923. évi olimpiászt Budapestnek szerezze meg. A cél elérése eleinte könnyűnek látszott, mert

Magyarországnak feléledt a joga az olimpiász megrendezésére.

Muzsa Gyula az olimpiászok sorrendjét tárgyaló ülésen kifejtette, hogy az 1920. évi olimpiásztól a háború miatt, tehát saját hibáján kívül esett el Magyarország és így joggal kívánhatja, hogy a Párisi követő olimpiászt, vagy ha Hollandia már határozott ígéretet kapott, legalább az 1932. évi olimpiászt Magyarország kapja meg. A két magyar kiküldött céltudatos propagandája már-már utat tört magának, amikor kétnapi késés után megjelentek Rómában az Amerikai Egyesült Államok kiküldöttei, hogy mindent felforgassanak, mindent kritizáljanak és még a szakadás rémét is felkeltsék.

Amerika azzal a követeléssel lépett fel, hogy az 1928. évi olimpiászt a kaliforniai Los Angelesben, a világ leggyorsabb futópályáján rendezzék. A második követelése az volt, hogy 1928-tól kezdődően minden harmadik olimpiász Amerikában legyen.

Az amerikai kiküldöttek nagy energiával küzdöttek a követeléseik elfogadásáért, de csak részben érték célj, mert a nemzetközi olimpiai bizottság mint végérvényes határozatot kimondotta, hogy

Alkalmi vétel.

3 masszív tölgy hálószoba
furnirozott betétekkel, elsőrangú
kivitelben **szobánként 12000**
lelő árban eladó. Megtekinthető
a **Granaria áruraktárnál.**

az 1928. évi olimpiászt, miután 1921-ben az olimpiai konferencia már Hollandiának ítélte, Amsterdam kapja, az 1932. évi pedig Amerika rendezzi Los Angelesben.

A másik amerikai követelést sem teljesítette az olimpiai bizottság, mert határozata úgy szólt, hogy

minden negyedik olimpiászt Amerikának kell rendezni.

A határozatok kihirdetése után az USA képviselője ünnepélyesen tiltakozott és bejelentette, hogy Amerika célzatos mellőzést lát a határozatban és ezért távol fog maradni az 1928. évi olimpiásztól.

mert felfogása szerint ez az olimpiász Amerikát illeti meg.

A magyar kiküldöttek tehetetlenek voltak Amerikával szemben, mert az amerikai sport tulsulya elnyomta minden érvelésüket.

Az olimpiai konferencia így sok tekintetben nem az országok, hanem már egyenesen a világrészek harca volt. Nemcsak Amerika dobta a serpenyőbe a kardját, hanem Afrika is, azzal, hogy Afrika részére kérte az egyik olimpiászt. Afrika képviselői bejelentették, hogy

Magyarország tehát legfeljebb az 1936. évi olimpiászra számíthat. Afrikának angol és francia lakta országai minden második évben afrikai olimpiászt rendeznek Egyiptomban, Algirban és Dél-afrikában.

Ezek az olimpiászokon elsősorban afrikai athléták vesznek részt, de meghívják a versenyekre az afrikai olimpiai bizottságtól kijelölendő afrikai athlétákat is.

Élet a halálban

Regény.

42

Irta: Bónyi Adorján

— Gyerünk a belvárosba — szólt rá a sofförre.

Végig az úton hangosan füttyöresztett. Ugy érezte magát, mint aki évekig járt nyitott szemmel és mégis most először mutatták meg neki az eget, most először látta meg, ezt a gyönyörű nagy kupolát, amely kékségével és melegségével beköronáz embert és munkát, és mezőket és érzéseket és mindent.

Négy-öt nagy játékosboltot járt végig. Összevásárolt mindenféle holmikat: csörgőket, csengőket, sipokat, dobokat, bábu-kat, mackókat, szamarakat, zengve szaladó kocsikat, színes kockákat és óriási képeskönyveket.

Az az új ember érkezik, ne unatkozzék...

A rengeteg csomagot lent hagyta az autóban. Majd otthon, ott lepakolunk.

Amikor a felbödülő szírének végét jeleztek a mai munkanapnak, Csákány hívatta Lajost.

— Nézd fiam — mondta neki — nekem van egy kis házam, Tabán végében, a Sas-hegy alatt. Csendes világ, tiszta levegő. A házat egy kicsit rendbe kell hozni. Már intézkedtem, két hét alatt csinos lesz, tiszta lesz, új lesz az az ócska ház, két hét múlva beköltözhettek. Anyád ott kap majd friss levegőt, napot, az jót fog neki tenni.

Lajos hálálkodott. Mindenféle kis hangok csuklottak fel a torkán: könnyek köhögése. Majdnem kezét akart csókolni Csákánynak, de Csákány nevetve intett, kisértett. Lajos úgy kullogott utána, mint egy hűséges, jóllakott puhára simogatott kutya.

Csákány otthon valósággal lopva vi-

tette be a szobájába a csomagokat. Nem kell ezt látni senkinek — Teréznek sem. Még kinevetné.

S vacsora után, amikor egyedül volt, bezárkózott a szobájába, kiürítette a nagy szekrény fiókját, rendre felbontotta minden egyes csomagot és óvatosan, szorgalmasan rakosgatta a sok játékot a fiókba, amelyek ott aztán zörögve, csörgöve és csillogva feküdtek le, aludni.

Csákány nagy erős mellében hintázott a szív, mintha az is csak egy bolygó gyermekjáték lenne.

Soha ennyire nem vált tetőtől-talpig acéllá, mint ezekben a napokban. Minden perce a cselekvése volt és minden cselekedete törhetetlen erővel tört utat a tízött célok felé.

Voltaképp öt felé darabolta egész nyét. A gyár, — a kis kísérletező üzem, — a heliopterrel való tanulmányok, — a kegy város problémája — és minden másodnap kifutott a Sas-hegyre is, ehhez a jóleső ötlethez az izlése erejét is hozzá akarta adni: legyen az ajándék kész, tökéletes, kifogástalan és szép.

S végül maradt hatodiknak az otthon az asszony, a csend és a pihenés, a fellégyelés és örömök percei.

Egy délben, amint hazament, a Csákány grádiék régi szobalánya nyitott ajtó. Ebédnél egy másik idegen arc szolgált fel. Megkérdezte Terézt:

— Hol vannak az én régi cselédek?

Teréz álmosan felelte:

— Elküldtem őket. Én megszoktam az én régi cselédeimet. Zavart és bántott az a sok idegen arc. Ezek mind az én régi cselédek. Baj?

Csákány szórakozottan mondta:

— Oh... a háztartás igazán a magam gondja, fiacskám. Legyen úgy, amint magam akarja.

De nem volt több kedve ebéd alatt beszélgetéshez. Az öreg szakácsnéra gondolt, aki vagy tíz esztendő óta dörög a konyhában és tudta jól, hogy mit szeret ő és mit hogyan. A szobai cselédre gondolt, kik közül egyik, egy régi, reményben tartotta a ruháit, tudta minden egy holmijának a helyét, még a gondolatait is kitalálta. Ő bizony még csak el sem lépett csúszott öléből! S mit gondolnak ezek felőle? Kesernyész szájjal szívta el ebédutáni szivarját.

Éjszaka kutyaugatás verte fel. Valahonnan a ház tájékaról jött. Vad és összevissza ugatás, mélyen és vékonyan, hirtelen rögtön és vinnyogva, hol hatalmasan, hol nyálas kinklódással. És megismétlődött minduntalan, egészen hajnalig.

(Folyt. köv.)

Buha ólmol

keres megvételre a

Sonnenfeld Adolf nyomda Rt.

Szilágyi Dezső-utca 6. sz.

Makulatura papír

15 métermázsza különként
8 leírt nagyban és kiegészít-
ben kapható a

Hegedüs

Hirlapirodába

Mészáros és kenteseinek kiválóan alkalmas.

NYILTTÉR

Alulírott ezúton is becsánatot kérek Ko. Albert érmihályfalvai hentes és mé-
s urtól, amiért egy alkalommal, feliz-
kedélyállapotomba őt meggondolatlan
immal, akaratomon kívül megbántottam.
Érmiká'yfalva, 1923. június 6-án.

Déner Mihály.

Láng Jakab ügyfelem, az Imperial kávé-
ulajdonosa (Strada General Mosoiu 4)
ja az Imperial kávéház összes hitelezőit,
követelésüket 3 nap alatt irodámba (Str.
Jorga 19) bejelenteni sziveskedjenek,
későbbi bejelentéseket tudomásul nem

Dr. Gáspár Miksa, ügyvéd.

Légyfogókat

befőttes és uborkás
üvegeket, virágvá-
zákat, gyűn ölcös
és competos csiszolt
fehér ésszines üveg-
készleteket a leg-
nagyobb választék-
ban talál a legol-
csóbban vásárolhat

Komlós Testvérek

veg- és porcellánárú gyári raktárába
Oradea-Mare
Str. Nicolae (Zöldfa-utca) 13. szám.

Lódi havasi málnaszirup

ható bármilyen mennyiségben

Eisenberger Gyula
cukrásznál, Szászváros

Kárpitos

unkákat legszebb kivitelben, szolid árak mellett készít
WEISZ és PETROVSZKY
Str. Avram Jancu (Kossuth-utca) 16.
Börgernitörök szakszerű készítése.

fect román, magyar

Építő és tisztviselő

azonnal alkalmazást nyer-
het. Ajánlatok a városi vil-
lamosműhöz küldendőek.

Egytiszttó üzlet

Szár épület — Színház oldal.

ELVALLALOK

mindennemű felső ruha

TISZTITAST

ugyszintén ruhafestést

MORGOS SÁMUEL

WEISZ JAKAB

de Agentura Generala általános Ügynöksége Oradea-
Mare Liget-u. 5. saját ház. Emilia malom mellett.

Foglalkozik: Háziak, birók, szőlők, erdők, üz-
letek, mindennemű termények, bor, szesz, pálinka,
áres hordók, tűzifa, gyapjú, dió stb. zász-véteével.
Továbbá házasságok és egyezkedések közvetítésé-
vel. Levelekreválaszbélyeg csatolandó. Szombat és
ünneppnapon zárva.

Folyékony gyümölcs-cukor

cukorszirup hordokban vagy
más tartányokban, mézes.
kalácsok, üdítőgyö-
mek; cuk ászók, fo-
vábba trüfőli-
szőlőknek stb. igen
előnyös, lényegesen
olcsóbb, mint a cukor
kapható:

Zamfirescu Bonbon és Biscuitgyár Rt.

Timisoara, Múmalom épület

Kérjen mintát és ajánlatot.

Varrógépet

ha jót és olcsót akar
keressen fel bizalommal

Kerékpárok

állandóan raktáron.
Varrógépeket, kerék-
párokat veszek, eladok
cserélek és ezekhez
való alkatrészek állan-
dóan kaphatók. —
javításokat szaksze-
rűen eszközölök.

Konrad

műszerész, Baross-u. 10.
és Nagypiacz-tér sarok.

Veszek tűzifát

bükk és cserfát, bármilyen meny-
nyiségben. Lerakatok az összes
erdélyi állomásokon. — Eladni
szándékozók közüljük címüket:

ILIE FULEA-val

Nagy-szeben, (Siblu)

Str. Jernel (Wintergasse) 15.

Keresek

a lehető legjobb fedezet mellett
jól jövedelmező

kölosönt

előkelő céghez való kihelyezésre
Csakis komoly ajánlatokat kérek
Cím a kiadóhivatalban.

Nagy jégszekrények

henteseknek vagy vendéglősök részére
szép kivitelben kaphatók 910

BRAUN ARNOLD

központi fűtés, vízvezeték-szerelő és bádo-
gos mester Oradea Mare, Str. Mosoiu 14

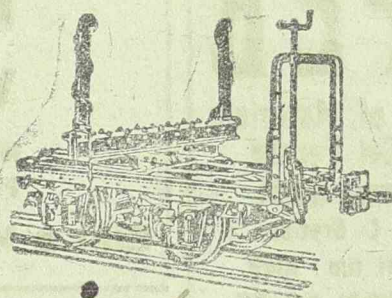
„FERROSTAAL“

BUKAREST BERLIN HAGA

Képviselet: URSZINY PAL mérnöki iroda

Oradea-Mare,

Strada Postal 21.

Sinek
Erdel Truck kocs
Billenő kocs
Apró anyag
Henschel lokomotiv

Román Jutakereskedelmi Részvénytársaság

Telefon 20—20.
Sürgőnyim: Tarpaulin.

TIMISOARA

Bul. Berthelot 21.
(Kossuth L.-utca)

Mindennemű Juteszövet és Zsák gyári lerakata.

A kolozsvári CZELL-SÖRGYAR SÖREI:

a HERCULES-tápsör

és a világos MONOSTOR-sör

a VEZETO MÁRKÁK, mert utólérhetetlen minőségűek.

Aki jó sört akar inni, csak ezeket kérje mindenütt!

Főraktár: „ORIENT“ IPARI és KERESKEDELMI R. T.

Oradea-Mare—Nagyvárad, Str. Gilányi 5-7.

TELEFON 3-98

Lloyd 1875

TELEFON 3-98

A „NAGYVÁRAD” APRÓHIRDETÉSEI

Egy szó ára 1-50 lei, vastagabb betűvel 3 lei. A legkisebb apróhirdetés ára 10 szóig 15 lei.

Házastárs

Mindazon urleányok és úrnők, akik egyik fontosabb céljukat, ha a **RIMANÓCZI-UTCÁN Kertész** női divat üzletében szerzik be szövet selyem és nyári kelme szükségleteiket, amennyiben az árak olcsóbbak mint bárhol. E cég elismert, szolid és megbízható. 107

LAKÁS

Magis bért fizetők 2-3 szobás szállólakásért. Cím a Hegedűs Hirlapírodába kérek. 515

Két szoba, konyha lakás Ujvároson, központi helyen, átvehető. Értékesítési Adásvételi Rt-nél, Palcul Traian (Széchenyi tér) 12. délután 4-6 között. 6

Keresek egy szobás modern mellékhelyiséges lakást, csak központban, magas díjért. Cím a Hegedűs Hirlapírodában. 627H

Egy vagy kétszobás, konyha lakás modern lakást keresek, lehetőleg a központban. Magas lelépést fizetek. Címeket „Lakás” jelíggel a kiadóba kérek. 612

Alkalmazás

Romanul perfect beszélő elárulító kisasszony felvétetik. Cím a kiadóhivatalban. 362

Perfect szobalányt azonnalra keresek. Cím a kiadóban. 492

Intelligensebb, jobb leány gyermek mellé ajánlkozok 15-re, esetleg takarítást is vállal. Címeket „Rendes” jelíggel Hegedűs Hirlapírodába. 617H

Rikkancsi felvételeinek az „Estilep” árusításához. Jelentkezni lehet a Hegedűs Hirlapírodában. 599

Ügyes, tisztességes 14-16 éves kislány felvétetik a „Nagyvárad” kiadóhivatalába. Sr. Károly herceg (Szilágyi Dezső) u. 6. sz.

Érettségizett intelligens jóírású könyvelési gyakorlatot azonnal felvevő Kálmán és Szirmay, Sr. General Mesoiu 7. 593H

Főzni tudó jobb nő, esetleg gyermekkel, nyaralóba keres. Nagy Sándor utca 17. II. ajtó 10. 588

Eladó házak

Páris-u. elején beköltöztethető szép ház 75 ezer, Szent László-térhez 1 perc modern, beköltöztethető 5 szobás, fürdőszobás ház, gyönyörű udvar, elfoglalható az egész 800 ezer lei, Szaniszló utcán magánház beköltöztethető 5 szobás fürdőszobás lakás, kert, istálló, kocsai szin, 350 ezer lei. Vannak több kisebb-nagyobb házak a város minden utcáján, lakások, üzletek stb. — Ha házat, lakást, szállóját, butorozott lakást eladni, kiadni, cserélni akarja, forduljon bizalommal hozzám diszkrétén, azonnal elintézem. 6

Walsz Gizi közvetítő irodája Nyomda-u. 4.

Magbízható takarítónőt keresek kéttagú család. Cím a kiadóhivatalban. 531

Mindenes főzőnőt, magas fizetéssel, azonnali belépésre keresek. Szent János-utca 27. Reich. 618H

Fatal boltiszolga és tanuló fiu felvétetik Morar fűszerüzlet, Széles u. 43. szám. 616H

Mindenes szakácsnőt keresek vidékre. Ajánlatokat Fekete János, Erőműfalva, főposta mellett, kérek. 611

Perfekt magyar-német gyors- és gépiró, levelező, román, francia nyelv tudással állást keres. Cím a kiadóban. 610

Cséplésre bármilyen motor vagy gézgéphez ajánlkozok gépésznek szorgalmas, lelkiismeretes szakember. — Megkereséseket „Gépész” jelíggel a Hegedűs Hirlapírodába kér. 692

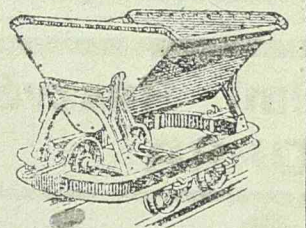
Tanulólányok perzsaszöveget szövéshöz felvétetik Farkasné, Vármáza-utca 39. Gázgyárral szemben. 609

Kelmefestőseged keresetlik a Kristály gömösögyárban, Cluj (Kolosvár) 626

Szakácsnőt keresek 15-re vagy azonnali belépésre dr. Barna Miklósné, Zöldfa utca 1. I em. 626H

AFEB

Soc. An. pt. Materiale de Cal Ferate Bucuresti
B-dul I, C. Bratlanu 3.
Távirati cím: AFEB.
TELEFON 56/75.

Normális vasutak
Ipari vasutak
Erdői vasutak
Bánya vasutak
Közüti vasutak

Egy nagyon szép mahagoni hálószoba 2 drb. tyukketrec, egy Wertheimkassza eladó Körözs-utca 32. sz.

Ismét magas árral vesznek arany ezüst és brilliáns tárgyakat
KLEIN
ékszerárúháza
Avram Iancu (Kossuth-u.) 4

Adás-vétel

Eladó házak. Sal Ferenc utca 14/a. 100 ezer, Lipót-utca 11. 75 ezer, Páris-utca 7. 75 ezer, Farkas-telep 99 45 ezer és 75 ezer, Szőlőtelep-utca 8. 200 ezer, Kertész-utca 22. 130 ezer és 13 szám 180 ezer. Weisz Gizi, Nyomda-utca 4. 94

Fényképező gyors gép. Görcz Dager lencsével és minden hozzávalóval prima kiállításban, egy kézzel kezelhető, lev. lap és vitre felismerve 15 ezer. Leírás eladó. Ünnepek és vásárnap egész nap, hétköznap 12 óráig. Zentker fényképező, Szaniszló-u. 25.

Komplett Palisander férfi szoba berendezés (tíz darab) eladó. Repülőhídon 41, Sanatorium felett, Czibere szőlőben. 495

Központba beköltöztethető magánház 145 ezer lei. Weisz Gizi, Nyomda-u. 4. 93

Két férfi ruhá sovány termetre, kifogástalan állapotban. 40 és férfi cipők eladók. Szacsvay-u. 43. udvarban. 428

Házak eladók. Házai adás! megbízásokat vállalunk. — Kétszobás! megszerzünk. Magánpénzünk jutalékkal kihelyezkedet Adásvételi Rt. Parcul Traian 12. — Értékesítés délután. 5

Két drb. fekete márvány asztal eladó Szent János utca 28. Polonkay fűszerüzlet, ugyanott egy jó házból való fiu tanulóhoz fizetéssel felvétetik. 547

Fehérnemű eladók figyelmébe! Mielőtt fehérneműt vagy más értéktárgyat eladna, feltétlenül keressen fel, bizományba átveszünk ágyhuzatot, lepedőt, asztalneműt, törülközőt, továbbá disztárgyat, ezüstöt, üveg, porcellán szervizet, szőnyeget, bundát stb. stb. Ferdinánd király (Rákóczi) ut 30. jobbra, Szász. 596

Butorok, antik ebédőszalon garnitúra és egyes darab butorok eladók. Ferdinánd király (Rákóczi) ut 30., jobbra, Szász. 597

Beköltöztethető 3 szobás ház a központhoz 10 percnyire, villamos megálló mellett eladó. Komoly vétők címűket „Alkalmi vétel” jelíggel a kiadóba adják le. 621

Nehéz iparvasuti pályán jártas

mozdony-vezető

azonnali belépésre kerestatik.

Cím a kiadóhivatalban.

Gyermeke lesz

a legelegánsabb a korzón, ha gyermekkosiját

Szőke Miklósnál

Szt. János-utca 22. szerzi be.

Ugyanott új huzatok, ernyők, gumizások és mindennemű javítások a legolcsóbban és leggyorsabban készülnek.

Utleveleket vizumokat

bármely konzulátusnál a leggyorsabban elintézt

Dijmentes felvilágosítást nyújt Román fordítást azonnal elintézt

SCHREIER

ügynökség Tisza Kálmán-tér 1. szám Vármegyeháza mellett.

Konyhaberendezés olcsón eladó. Cím a kiadóban. 384

Nagyváradhoz közel 5 hold jól kezelt szőlő, 1 hold gyümölcsös, 3 hold szántó jó kuttal, kádakkal és sajttal, pajtával eladó. Cím a kiadóban. 604

Beköltöztethető (lehetőleg magán) ház keresek a központban vagy szomszédságban. — Cím: „Komoly vétők” jelíggel sürgősen a kiadóba. 622

Fűszerüzlet berendezéssel, 2 szobás lakással átadó. Cím Hegedűs iroda 540H

Eladó nagyalomástól 100 lépésnyire fekvő 4 szobás villa, mely azonnal beköltöztethető nagygyümölcsös udarral. Értékesíteni Felsővilágtelep 100-42. 697

Eladó matyá himzett falvédő, nyers selyem kosztum, perzsa szőnyegek, perzsaszalon takaró, szmírna szőnyeg gobelin és keleti divány párnák, fehér asztal közepék, elmák és ajtócsapok, arany lapok és terítők, filce motívok, fehérneműk, ingek, nadrágok, ágyhuzatok, abroszok, szalvéták, külön abroszok, zsebkendők, halókabátok, selyem rejtő kendő, selyem pely és váta paplan, perzsa függöny, grenadin függöny ajtókkal, női fehér és fekete cérna harlány párla 125, férfi cérna sokni 85 lei. Ferdinánd király (Rákóczi) ut 30., jobbra. Szász. 593

Jégszekrény, ebédőszekrény, asztal, székek, ruhaszekrény álló íróasztal eladók Dr. Fried János, Bémer-tér, Bazár-épület. 690

Eladó 4 m. lila grenadin és 85 lei, rózsaszín selyem himzett rolytos szal, 2 perzsa diványpárna, gobelin fotel huzat, gobelin képek, egy fekete arannyal himzett filc terítő, egy aranyterítő type-nél Rákóczi ut 30., jobbra, Szász. 613

Eladó 144 darabból álló 12 személyes ezüst érkező, továbbá 12 személyes ezüst barokk stílusú dessert szerviz. — Rákóczi ut 30., jobbra, Szász. 615

Remélem

tudja már, hogy leggyorsabban intézi el

utlevélét és vizumát

Kolozsvárt, Brassóban és Bukarestben

DEUTSCH és FIA futáriódája

Pannonia kávéház

Legújabb

divatlapok

kaphatók a

Hegedűs

Hirlapírodájában

Különlélek

Utlevelekhez, bételekhez legutányosabbaként szívfényképeket, fényképező, Szaniszló-utca 25. szám.

Fehérnemű eladó és harlány eladó lábat nagyon szép és jutányos áron eladó. Cím: „Komoly vétők” jelíggel sürgősen a kiadóba. 622

Pilasz és gouvre m... olcsón és jól készítenek. Teleki u. 22. sz. a.

3 pár női harlány 2 pár, 2 pár zokni, 2 pár varr Gondáné, Janich utca 2.

24% kamatra k... magánpénzt telje... Adásvételi Rt. Traian (Széchenyi-Értékesítés délután.

Keresztöltéshez házhoz kiadnak... kassné, Vármáza-utca Sarokház.

Himző, árval... csodaszép him... nogram és mind... himzést vállal. Há... megy Szacsvay ut

Tudunk olcsó h... társulásokot, cser... kat, kiadó istálló... ken cserézték, üzle... ségek, házak eladók... Pável-utca 5

Chaschensk jó... deknál bejáratos... le címüket a Hegedűs lapírodába. Magb... jelíggel levélben.

Gépen himzett ri... és madeira terítők, és ak... diványpárnák, sz... csükek, gyönyörű... ben, nagyon olcsón... tekinthetők és meg... hetők Rákóczi-ut 30... re, Szász.

Társat keresek... fényképezéshez ki... kével, szakképzett... ben.

Magas árú...voszek

brillians. arany, ékszereket és tárgyakat, töredékeket, ezüstöt, arany, szájpacsát, arany más. hamis fog

Fround Bonjau

ékszerész, Nagyvárad, Calea Regele Ferdinánd (Rákóczi ut) 11 sz. Széchenyi szálló ép

Ékszer alkalmi áron

Réti Mary

Zöldfa-u. 5. II

Himző és előnyom... lalkozását megkezd... hol gyönyörű leg... minták előnyom... himzését legújabb... likáció, díszpárna, al... függőy etc. montiro... igen olcsón vállal

Ügyes himzőnk... lentkezzenek

Sonnenfeld Adolf nyomda Részv. Társ.